

Στην αυλή της Γης

Η σελίδα αυτή ετοιμάζεται από το Κέντρο Μελετών και Έρευνας ΑΚΤΗ. Για το φύλλο αυτό συνεργάστηκαν η Ξένια Ι. Λοϊζίδου, πολιτικός μηχανικός/ακτομηχανικός, ο Μιχάλης Ι. Λοϊζίδης, χημικός μηχανικός-μηχανικός περιβάλλοντος, και η Χρίστια Αλεξάνδρου, εκπαιδευτικός, που συμμετέχει στο πρόγραμμα εργασιακής εμπειρίας ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ, που υλοποιείται με τη συνεργασία της ΑΚΤΗΣ και της EuroLife. www.akti.org.cy
Για τις απόψεις/σχόλια/εισηγήσεις σας στο akti@akti.org.cy

Υποδομές: μία στο καρφί και μία στο πέταλο

Δεν είναι λίγες οι φορές που διατίθενται τεράστια κονδύλια για έργα που βαφτίζονται ως έργα υποδομής, αλλά τελικά είναι εκτός τόπου και χρόνου και καταστρέφουν τόσο την αισθητική του τοπίου όσο και τις χρήσεις των χώρων. Έχουμε αναφερθεί συχνά μέσα από αυτή τη στήλη για τον "μαξιμαλισμό" που μας διακρίνει στην Κύπρο ως προς τα έργα υποδομής. Δεν θα σταματήσουμε, όμως, να το λέμε και να το δείχνουμε με παραδείγματα. Πολλές φορές, μικρές και ήπιες επεμβάσεις έχουν πολύ καλύτερα αποτελέσματα από πανάκριβα και τεράστια έργα! Την περασμένη βδομάδα βρέθηκα στη Μεσσηνία, στην Πελοπόννησο. Είχα να πάω από τότε που ήμουν φοιτήτρια, πάνε πάνω από 20 χρόνια. Ανυπομονούσα να ξαναπάω στο όμορφο λιμανάκι στο Πεταλίδι, για αθερίνα τραγανιστή πάνω στο κύμα, όπως τα θυμόμουν τα ταβερνάκια εκεί δίπλα στις ψαρόбарκες. Και έπαθα σοκ: το λιμανάκι "αναπλάστηκε", "μεγάλωσε" και έγινε αυτό που βλέπετε στη φωτογραφία: ένας μεγάλος και αχρείαστος κυματοθραύστης, με ένα ακαλαίσθητο τοίχο από τσιμέντο. Μποστά του έγιναν επιχωματώσεις μεγάλου πλάτους, φυτεύτηκε γρασίδι, που είναι μονίμως κίτρινο και μίζερο (πού να αντέξει τη ζέστη του καλοκαιριού, πού να βρεθεί τόσο νερό να το κρατήσει πράσινο!) και βεβαίως οι "απαραίτητες" φοινικιές. Υπάρχει και ένας μεγάλος πεζόδρομος που καταλήγει στο... πουθενά, αφού το έργο αυτό κείται ξεκρέμαστο και χωρίς καμία συνέχεια ή συνοχή με το υπόλοιπο χωριό! Κατά τα άλλα, το χωριό δεν έχει στοιχειώδη πεζοδρόμια: περπατάει κανείς στους δρόμους με κίνδυνο να χάσει τη ζωή του. Τα ταβερνάκια, πρώην πάνω στο κύμα και νυν πάνω στο κιτρινωμένο γρασίδι, έχασαν κάθε αίσθηση και φυτο-

Της Ξένιας Ι. Λοϊζίδου*

ζούν χωρίς τους ξένους, για την πρόσκληση των οποίων έγινε η εν λόγω "ανάπλαση", και οι οποίοι βεβαίως προτιμούν περιοχές πιο γραφικές και πιο αυθεντικές! Αποτέλεσμα: οικονομική καταστροφή. Οι ψαρόбарκες θα μπορούσαν να έχουν εξυπηρετηθεί με ένα πιο μικρό και πιο καλαίσθητο λιμενικό έργο, πιο σύγχρονο, που να "ανεβάσει" ποιοτικά την περιοχή και να βελτιώσει ταυτόχρονα τις συνθήκες ελλιμενισμού. Και αντί για το πανάκριβο, άσχημο και καταστροφικό αυτό "έργο υποδομής", θα μπορούσε η τοπική αρχή να δώσει προτεραιότητα σε πιο απαραίτητα έργα υποδομής: όμορφα πεζοδρόμια και ποδηλατόδρομοι, και άλλα όμορφα έργα, σίγουρα θα στηρίζαν τη ζητούμενη τουριστική ανάπτυξη της περιοχής. Αυτά, βέβαια, συμβαίνουν και στα καθ' ημάς. Πόσες φορές βλέπουμε να καταστρέφονται τα παραλιακά μας χωριά από τεράστια λιμενικά ή και παράκτια έργα, από τσιμεντένιους παραλιακούς πεζοδρόμους, κάτι "αμφιθέατρα" που κανένας δεν ξέρει τι εξυπηρετούν και γιατί "πετάχτηκαν" τόσα λεφτά για ένα έργο αμφίβολου αισθητικής και ανάγκης. Πόσες φορές δεν βλέπουμε τις γειτονιές μας στις πόλεις μας να καταστρέφονται από τεράστιας διατομής αστικούς δρόμους, "πολεοδομικά έργα" που τις διχοτομούν, που καταστρέφουν την επαφή των κατοίκων, ενθαρρύνουν τα αυτοκίνητα να τρέχουν, κινδυνεύουν τα παιδιά, και τελικά κλεινόμαστε στα σπίτια μας. Και πόσες φορές δεν κλάψαμε τους υπέροχους, γραφικούς δρόμους στα χωριά μας με τις ξερολιθιές, που καταδικάστηκαν για να "διαπλατυνθούν" οι δρόμοι που οδηγούν στο πουθενά!

Είμαστε νησί, έχουμε τη δική μας φυσική κλίμακα. Να αντιμετωπίσουμε τον χώρο μας με συνθήκες ορθής κλίμακας. Η αισθητική του τοιμέντου και του γρασιδιού έχει περάσει, ευτυχώς, ανεπιστρεπτί. Ας συντονιστούμε με τις σύγχρονες τάσεις στη χωροταξία, την πολεοδομία, ας ενσωματώσουμε τα τοπικά μας χαρακτηριστικά στις σύγχρονες ανάγκες μας. Τα έργα υποδομής είναι απαραίτητα, ο γιγαντισμός τους, όμως, και ο εκτός τόπου και χρόνου χαρακτήρας τους υποβαθμίζουν και την ποιότητα της ζωής μας και την οικονομία μας. Και στην εποχή της κρίσης τέτοιες επιλογές είναι απλώς απαράδεκτες.

Είμαστε νησί, έχουμε τη δική μας φυσική κλίμακα. Να αντιμετωπίσουμε τον χώρο μας με συνθήκες ορθής κλίμακας. Η αισθητική του τοιμέντου και του γρασιδιού έχει περάσει, ευτυχώς, ανεπιστρεπτί. Ας συντονιστούμε με τις σύγχρονες τάσεις στη χωροταξία, την πολεοδομία, ας ενσωματώσουμε τα τοπικά μας χαρακτηριστικά στις σύγχρονες ανάγκες μας. Τα έργα υποδομής είναι απαραίτητα, ο γιγαντισμός τους, όμως, και ο εκτός τόπου και χρόνου χαρακτήρας τους υποβαθμίζουν και την ποιότητα της ζωής μας και την οικονομία μας. Και στην εποχή της κρίσης τέτοιες επιλογές είναι απλώς απαράδεκτες.

ζούν χωρίς τους ξένους, για την πρόσκληση των οποίων έγινε η εν λόγω "ανάπλαση", και οι οποίοι βεβαίως προτιμούν περιοχές πιο γραφικές και πιο αυθεντικές! Αποτέλεσμα: οικονομική καταστροφή. Οι ψαρόбарκες θα μπορούσαν να έχουν εξυπηρετηθεί με ένα πιο μικρό και πιο καλαίσθητο λιμενικό έργο, πιο σύγχρονο, που να "ανεβάσει" ποιοτικά την περιοχή και να βελτιώσει ταυτόχρονα τις συνθήκες ελλιμενισμού. Και αντί για το πανάκριβο, άσχημο και καταστροφικό αυτό "έργο υποδομής", θα μπορούσε η τοπική αρχή να δώσει προτεραιότητα σε πιο απαραίτητα έργα υποδομής: όμορφα πεζοδρόμια και ποδηλατόδρομοι, και άλλα όμορφα έργα, σίγουρα θα στηρίζαν τη ζητούμενη τουριστική ανάπτυξη της περιοχής. Αυτά, βέβαια, συμβαίνουν και στα καθ' ημάς. Πόσες φορές βλέπουμε να καταστρέφονται τα παραλιακά μας χωριά από τεράστια λιμενικά ή και παράκτια έργα, από τσιμεντένιους παραλιακούς πεζοδρόμους, κάτι "αμφιθέατρα" που κανένας δεν ξέρει τι εξυπηρετούν και γιατί "πετάχτηκαν" τόσα λεφτά για ένα έργο αμφίβολου αισθητικής και ανάγκης. Πόσες φορές δεν βλέπουμε τις γειτονιές μας στις πόλεις μας να καταστρέφονται από τεράστιας διατομής αστικούς δρόμους, "πολεοδομικά έργα" που τις διχοτομούν, που καταστρέφουν την επαφή των κατοίκων, ενθαρρύνουν τα αυτοκίνητα να τρέχουν, κινδυνεύουν τα παιδιά, και τελικά κλεινόμαστε στα σπίτια μας. Και πόσες φορές δεν κλάψαμε τους υπέροχους, γραφικούς δρόμους στα χωριά μας με τις ξερολιθιές, που καταδικάστηκαν για να "διαπλατυνθούν" οι δρόμοι που οδηγούν στο πουθενά!

Είμαστε νησί, έχουμε τη δική μας φυσική κλίμακα. Να αντιμετωπίσουμε τον χώρο μας με συνθήκες ορθής κλίμακας. Η αισθητική του τοιμέντου και του γρασιδιού έχει περάσει, ευτυχώς, ανεπιστρεπτί. Ας συντονιστούμε με τις σύγχρονες τάσεις στη χωροταξία, την πολεοδομία, ας ενσωματώσουμε τα τοπικά μας χαρακτηριστικά στις σύγχρονες ανάγκες μας. Τα έργα υποδομής είναι απαραίτητα, ο γιγαντισμός τους, όμως, και ο εκτός τόπου και χρόνου χαρακτήρας τους υποβαθμίζουν και την ποιότητα της ζωής μας και την οικονομία μας. Και στην εποχή της κρίσης τέτοιες επιλογές είναι απλώς απαράδεκτες.

Είμαστε νησί, έχουμε τη δική μας φυσική κλίμακα. Να αντιμετωπίσουμε τον χώρο μας με συνθήκες ορθής κλίμακας. Η αισθητική του τοιμέντου και του γρασιδιού έχει περάσει, ευτυχώς, ανεπιστρεπτί. Ας συντονιστούμε με τις σύγχρονες τάσεις στη χωροταξία, την πολεοδομία, ας ενσωματώσουμε τα τοπικά μας χαρακτηριστικά στις σύγχρονες ανάγκες μας. Τα έργα υποδομής είναι απαραίτητα, ο γιγαντισμός τους, όμως, και ο εκτός τόπου και χρόνου χαρακτήρας τους υποβαθμίζουν και την ποιότητα της ζωής μας και την οικονομία μας. Και στην εποχή της κρίσης τέτοιες επιλογές είναι απλώς απαράδεκτες.

ΖΩ

σε έναν τόπο ... που κάτι αλλάζει!

Κονσέρτα κλασικής μουσικής σε περιοδεία στα χωριά της Κύπρου τον Αύγουστο! Ακούγεται ονειρικό. Τα χωριά της Κύπρου τον Αύγουστο κάνουν φεστιβάλ, ακούνε σκυλάδικα και βαριά λαϊκά, θα έλεγε κανείς. Και όμως, μία πρωτοβουλία του Ευαγόρα Καραγιώργη ήρθε να μας δείξει ότι ο κόσμος της Κύπρου μπορεί και θέλει να ακούσει κάτι καλύτερο από το "γάβγισμα" των λαϊκών μπουζουκο-σουξέ. Νέα παιδιά σε κουαρτέτα, ή και πιο μικρές ομάδες με βιολιά και πιάνο, με φλάουτο και βιολοντσέλο, στάθηκαν στις πλατείες των χωριών μας και μας έδειξαν τι θα πει κατάνυξη, μέθεξη. Μπράβο στον Ευαγόρα Καραγιώργη, μπράβο στα παιδιά της συμφωνικής ορχήστρας, μπράβο και στις Πολιτιστικές υπηρεσίες του υπουργείου Παιδείας που υποστήριξαν αυτή την προσπάθεια! Αυτό ΕΙΝΑΙ πολιτισμός και μας γεμίζει ελπίδα: κάτι αλλάζει στον τόπο μας! (η φωτογραφία από τον Κάθηκα).

ΕΛ/ΜΑ

ΜΙΚΡΕΣ ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

... στην αρχαία Μεσσήνη!

Ήταν συγκλονιστικό: ολόκληρη η αρχαία πόλη ανασπλυνμένη. Με το στάδιο, το θέατρο, την αγορά, το Ασκληπιείο. Τα αρχαία τέχνη που έκτισε ο Επαμεινώνδας τον 4ο αιώνα π.Χ. είναι ακόμα όρθια! Τέλη εννέα χιλιομέτρων, με κυκλώπειους ογκόλιθους, ξεπροβάλλουν ανάμεσα σε δάση πουρνναριών, αμπέλια και άγριες αλadiές! Και το πιο εκπληκτικό: οι αρχαίες οδοί ακόμα χρησιμοποιούνται: περνάνε τα αυτοκίνητα από την αρκαδική πύλη για να πάνε από το Μαυρομμάτι στον Μεγιστά. Δεν έκα ακούσει ποτέ για την αρχαία Μεσσήνη. Και είναι από τους πιο εντυπωσιακούς αρχαιολογικούς χώρους που έχω επισκεφτεί!

ΕΛ